

Avtalefestet pensjon - vedtekter

Vedtekter for fellesordningen for avtalefestet pensjon (AFP) innen NAVOs tariffområde

Kap. 1 - Formål og rettsstilling

§ 1 Opprettelse og formål

Fellesordningen for avtalefestet pensjon innen NAVOs tariffområde (senere kalt pensjonsordningen) er opprettet av NAVO og LO v/LO-Stat, YS v/YS-Stat og SAN i henhold til protokoll av 29. april 1997. Formålet med pensjonsordningen er å yte alderspensjon til arbeidstakere som har nådd pensjonsalderen for AFP og som ønsker å trappe ned sin arbeidsinnsats helt eller delvis før de har nådd folketrygdens pensjonsalder, 67 år.

§ 2 Rettsstilling

Pensjonsordningen er en selvstendig juridisk person med egen regnskapsføring. Pensjonsordningens midler holdes adskilt fra organisasjonenes midler og hefter ikke for deres forpliktelser. Dens formue og inntekter skal ikke for noen del tilfalle organisasjonene eller deres kreditorer.

Kap. 2 - Generelle vilkår

§ 3 Omfang - virksomheter

Følgende virksomheter kan omfattes av pensjonsordningen:

- a. Medlemsvirksomheter i NAVO som er bundet av overenskomst inngått mellom NAVO og LO-Stat/YS-Stat/SAN
- b. Medlemsvirksomheter i NAVO som er bundet av overenskomst inngått mellom NAVO og forbund som ikke er medlem i LO-Stat/YS-Stat/SAN
- c. Medlemsvirksomheter i NAVO som ikke er bundet av overenskomst nevnt i pkt. a) og b), hvis virksomheten velger å slutte seg til pensjonsordningen.

§ 4 Omfang - arbeidstakere

Når en virksomhet har sluttet seg til pensjonsordningen, jfr. § 3, har samtlige arbeidstakere i virksomheten rettigheter etter vedtektene her. Arbeidstakere som er forpliktet til å fratru stillingen før fylte 67 år, kan imidlertid ikke være tilsluttet pensjonsordningen.

Dersom en virksomhet/konsern driver selvstendige enheter på geografisk adskilte områder, og overenskomsten ikke er gjort gjeldende for hele virksomheten, er det bare arbeidstakere i den del av virksomheten hvor overenskomsten gjelder som er omfattet av pensjonsordningen.

Arbeidstakere som har rett til førtidspensjon etter tilsvarende eller bedre forsikringsbaserte ordninger skal unntas.

Det samme gjelder for arbeidstakere som er omfattet av tjenestepensjonsordning med

særaldersgrense. For at ordningen skal anses som like god eller bedre, må pensjonsalderen ikke være høyere enn i AFP-ordningen, og den enkelte arbeidstaker må ikke få mindre i pensjon enn det vedkommende ville fått etter den til enhver tid gjeldende AFP-avtale.

§ 5 Inn- og uttreden av ordningen

En virksomhet slutter seg til ordningen ved å inngå en egen kontrakt med AFP-ordningen som avklarer prosedyrer og forpliktelser.

En virksomhet som er eller blir omfattet av ordningen, må opprettholde tilslutning til ordningen så lenge virksomheten er underlagt overenskomst i NAVO-områder med bestemmelser om AFP, jfr. dog tredje ledd.

Virksomheter som er eller blir tilsluttet en annen ordning som samlet sett gir tilsvarende eller bedre vilkår kan stå utenfor ordningen. Unntak avgjøres av sekretariatet, jfr. § 19.

Kap. 3 - Individuelle vilkår og pensjonsberegning

§ 6 Krav om yrkesaktivitet

Rett til ytelser etter disse vedtekter har den som på uttakstidspunktet fortsatt er ansatt og reel arbeidstaker i en virksomhet som er tilsluttet ordningen etter § 3 ovenfor. Arbeidsforholdet må minimum utgjøre 20% av full stilling på månedsbasis

Videre må arbeidstakeren:

- enten ha vært ansatt i virksomheten de seneste tre år, eller
- de siste 5 år vært sammenhengende ansatt i virksomheter tilsluttet ordningen.

Dersom arbeidstakeren har flere arbeidsforhold, kan AFP bare tilstås om hovedbeskjeftigelsen er i den virksomheten som er tilsluttet AFP-ordningen. Om det ikke er åpenbart hvor vedkommende har sin hovedbeskjeftigelse, skal arbeidsforholdet som gir den største inntekten på årsbasis regnes som hovedbeskjeftigelsen. AFP tilstås bare dersom samtlige arbeidsforhold opphører.

Om arbeidstakeren også har inntekt fra egen næringsvirksomhet, kan pensjon bare tilstås om hoveddelen av den pensjongivende inntekten (medregnet næringsinntekten), er opptjent i virksomheten som er tilsluttet ordningen.

For å ha rett til pensjon må ikke arbeidstakeren før uttak av AFP oppebære noen pensjon eller tilsvarende ytelser, uten en motsvarende arbeidsplikt. Pensjon kan likevel tilstås i tilfeller der arbeidstakeren mottar førtidspensjon fra tidligere arbeidsforhold eller ytelser som kompensasjon for uførhet, enten fra et forsikringselskap eller fra arbeidsgiveren.

Dersom en arbeidstaker har rettigheter etter flere AFP-ordninger, skal ytelsene harmoniseres slik at dobbeltutbetaling unngås.

§ 7 Pensjonsalder

Laveste pensjonsalder er 62 år.

§ 8 Opptjeningskrav

I tillegg til at kravene med hensyn til yrkesaktiviter og alder - jfr. §§ 6 og 7 - må være oppfylt, må vedkommende på uttakstidspunktet

- a. ha en pensjonsgivende inntekt som på årsbasis overstiger folketrygdens grunnbeløp og dessuten ha hatt en tilsvarende pensjonsgivende inntekt i året før uttaksåret, og
- b. ha hatt minst 10 år med poengopptjening i folketrygden fra og med det år vedkommende fylte 50 år til og med året før uttaksåret, og
- c. i de 10 beste år fra og med 1967 til og med året før uttaksåret ha hatt en gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt på minst 2 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Dersom poengtall ikke er fastsatt for året før uttaksåret, fastsettes et foreløpig poengtall på grunnlag av foreliggende opplysninger om pensjonsgivende inntekt i det aktuelle året.

Med pensjonsgivende inntekt menes i disse vedtekter inntekt som nevnt i folketrygdloven § 3-15.

Når den pensjonsgivende inntekt etter bestemmelsene i vedtektene skal vurderes i forhold til folketrygdens grunnbeløp, skal vurderingen skje i forhold til grunnbeløpet i det år inntekten falt.

§ 9 Pensjonens sammensetning og AFP - tillegget

Pensjonen består av grunnpensjon og tilleggspensjon/sært tillegg. Videre ytes det et skattepliktig AFP - tillegg med kr 1.700 pr måned.

Virksomheten og arbeidstakere i full stilling kan inngå skriftlig avtale om delpensjon slik at arbeidstakere kan trappe ned sin yrkesaktivitet med en eller to hele arbeidsdager pr. uke, d.v.s. 20 eller 40 prosent reduksjon i forhold til full stilling. Dersom arbeidstakeren går av med delpensjon, utbetales ytelsene forholdsmessig.

§ 10 Pensjonsberegningen

1. Grunnpensjonen fastsettes etter bestemmelsene i folketrygdloven § 3-2.

Bestemmelsene som medfører beregning av ektefelles trygdetid får likevel ikke anvendelse.

Som trygdetid ved beregning av grunnpensjonen medregnes faktisk trygdetid mellom vedkommendes fylte 16 år og tidspunkt for uttak av AFP. I tillegg medregnes antatt framtidig trygdetid fra og med uttakstidspunktet til og med det året vedkommende fyller 66 år.

2. Tilleggspensjon beregnes etter bestemmelsene i folketrygdloven §§ 3-8 og 3-9 og ytes på grunnlag av pensjonspoeng opptjent og godskrevet i perioden fra og med 1967 og til og med året før uttaksåret. I tillegg medregnes antatte framtidige poengtall for årene fra og med uttaksåret til og med det år vedkommende fyller 66 år. Dersom poengtall for året før uttaksåret ikke er fastsatt, fastsettes et foreløpig poengtall for dette året på grunnlag av foreliggende opplysninger om pensjonsgivende inntekt.

De antatte framtidige poengtall fastsettes etter bestemmelsene i folketrygdloven §§ 3-17 og 3-18.

3. Til pensjonist som forsørger ektefelle som har fylt 60 år kan det ytes ektefelletillegg med 50% av pensjonistens fulle grunnpensjon. Ektefelletillegget ytes ikke dersom

ektefellen har en samlet inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn grunnbeløpet. Det samme gjelder dersom ektefellen får alderspensjon, uførepensjon eller foreløpig uførestønad, eller får AFP.

Ektefelletillegget reduseres på grunn av inntekt etter bestemmelsen i folketrygdloven § 3-26.

Det ytes ikke tillegg for forsørget barn.

4. Pensjonen, medregnet vedtektsfestet tillegg, må ikke overstige 70% av tidligere pensjongivende inntekt. Tidligere pensjongivende inntekt fastsettes ut fra den pensjongivende inntekten vedkommende hadde ved fylte 56, 57, 58, 59 og 60 år, i samsvar med Forskrift av 30. desember 1988 nr. 1185 om vilkår for å yte statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon § 3.

§ 11 AFP og arbeidsinntekt

Dersom pensjonisten har arbeidsinntekt etter uttak av AFP, skal pensjonen uten AFP-tillegg og ektefelletillegg avkortes med 50 prosent av pensjongivende inntekt over grunnbeløpet. Summen av pensjon og pensjongivende inntekt må ikke overstige tidligere pensjongivende inntekt. Pensjonen reduseres likevel ikke hvis den pensjongivende inntekten er lik eller mindre enn grunnbeløpet. AFP-tillegget justeres tilsvarende.

Tidligere og framtidig pensjongivende inntekt fastsettes etter "Forskrift av 30. desember 1988 nr. 1185 om vilkår for å yte statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon" § 3.

§ 12 Tilståelse og utbetaling i utlandet

Under opphold i utlandet utbetales AFP etter de samme regler som gjelder for alderspensjon etter folketrygdlovens kapittel 19.

§ 13 Virkningstidspunkt m.v.

AFP ytes fra og med kalendermåneden etter at pensjonsalder i § 6 er nådd og vedkommende har fremsatt krav om ytelser. Det kan gis etterbetaling for inntil 3 kalendermåneder før den måned krav ble satt fram forutsatt at vilkårene ellers var oppfylt.

Retten til AFP faller bort fra og med kalendermåneden etter at vedkommende fyller 67 år.

Dersom vedkommende oppebærer uførepensjon, foreløpig uførestønad, rehabiliteringspenger, attføringspenger eller etterlattepensjon fra folketrygden, inntreer retten til AFP tidligst fra og med kalendermåneden etter den kalendermåned retten til slike ytelser falt bort. Retten til AFP faller bort fra og med den kalendermåned vedkommende får rett til slike ytelse fra folketrygden.

Utbetaling fra AFP skjer etterskuddsvis pr. måned. Utbetalingen skjer til den berettigede.

Kap. 4 - Administrasjon, avgjørelsesmyndighet mm.

§ 14 Pensjonsordningens styre

Styret består av 8 medlemmer, 4 fra NAVO, 2 fra LO-Stat, 1 fra YS-Stat og 1 fra SAN.

Organisasjonene oppnevner sine representanter med varamedlemmer til styret . Styremedlemmene oppnevnes for to år om gangen.

Vervet som leder av styret besettes av NAVO.

§ 15 Styrets oppgaver

Styret skal:

- a. Utarbeide forslag til eventuelle endringer av vedtektene på grunnlag av den til enhver tid gjeldende overenskomst, lover og forskrifter.
- b. Følge pensjonsordningens utvikling og se til at de deltakende foretak innbetaler de beregnede AFP-innskudd for hver ny arbeidstaker som innvilges AFP.
- c. Føre tilsyn med at de deltakende foretak gjennomfører nødvendige avsetninger til AFP i sine
- d. Utarbeide årsberetning og regnskap for pensjonsordningen ved utgangen av hvert regnskapsår.
- e. Forvalte pensjonsordningens midler, eventuelt treffe bestemmelser om å overlate forvaltningen helt eller delvis til finansinstitusjoner.
- f. Ta stilling til mulige tvister om rett til utbetaling av AFP er tilstede.
- g. For øvrig utøve myndighet som etter vedtektene er lagt til styret.

§ 16 Styrets møter mv

Styret holder møter når lederen bestemmer, eller når et av de andre medlemmene krever det.

For at styret skal være vedtaksført, må minst halvdelen av styrets medlemmer være tilstede. Blant de tilstedeværende må det finnes representanter både fra arbeidsgiver- og arbeidstakersiden. Vedtak fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet gjelder det som styrets leder har stemt for.

Styret skal føre møteprotokoll som undertegnes av de medlemmer og/eller varamedlemmer som er tilstede.

Styret kan meddele prokura.

§ 17 Særutvalg - delegering

Styret kan oppnevne særutvalg til behandling av spesielle oppgaver og bestemmer i så fall deres arbeidsoppgaver.

Styret kan delegerere nærmere angitte deler av sine oppgaver til Sekretariatet, jfr. § 18.

§ 18 Revisor og tilsynsmann

Styret oppnevner en revisor for pensjonsordningen. Vedkommende må ikke være medlem av styret eller kunne være berettiget ytelser fra kassen. Revisor skal til

ubestemte tider i løpet av året kontrollere pensjonsordningens beholdninger.

Sosialdepartementet oppnevner en tilsynsmann for pensjonsordningen. Departementet gir instruks for tilsynsmannen og fastsetter hans godtgjørelse som utredes av AFP - ordningen.

§ 19 Oppgaver for Sekretariatet for AFP - ordningen

NAVOs administrasjon er Sekretariat for AFP-ordningen, herunder Sekretariat for ordningens styre og forbereder saker som skal behandles i styret.

Sekretariatet behandler og avgjør krav om AFP for så vidt gjelder spørsmålet om de generelle vilkår for pensjon etter vedtektenes kapittel 2.

Sekretariatet skal videre påse at de individuelle vilkår er oppfylt i samsvar med vedtektene, jfr. kapittel 3.

§ 20 Trygdeetatens oppgaver

Rikstrygdeverket og trygdekontorene (trygdeetaten) forestår den tekniske administrasjon av AFP-ordningen. Det innebærer registrering av pensjonister, beregning og utbetaling av pensjoner mv.

Trygdeetaten krever AFP-ordningen fire ganger i året for arbeidsgivers andel av utbetalte AFP-pensjoner.

§ 21 Klage - anke

I tilfelle hvor Sekretariatet har kommet til at de generelle vilkår for AFP etter vedtektenes kapittel 2 ikke er tilstede, kan avgjørelsen klages inn for pensjonsordningens styre innen 6 uker etter at arbeidstakeren fikk skriftlig underretning om avgjørelsen i saken og om klageadgangen og klagefristen.

Vedtak i de spørsmål som etter § 19 skal avgjøres av trygdeetaten, kan påklages innen 6 uker etter at skriftlig melding om vedtaket og om klageadgang er kommet fram til vedkommende.

Klagen settes fram for trygdekontoret. Ved behandlingen av klagen gjelder bestemmelsene i Lov av 16. desember 1966 om anke til Trygderetten, jfr. folketrygdloven § 21-12.

Kap. 5 - Saksbehandling

§ 22 Veiledningsplikt

Sekretariatet skal gi arbeidstakere nødvendig veiledning når det gjelder de generelle vilkår etter vedtektenes kapittel 2 vedrørende rett til AFP.

Sekretariatet og trygdeetaten skal gi arbeidstaker veiledning om øvrige vilkår for rett til AFP og om de plikter som påhviler mottakere av AFP.

§ 23 Opplysningsplikt

Arbeidstakere og arbeidsgivere plikter å gi de opplysninger og attestasjoner som Sekretariatet, pensjonsordningens styre eller trygdeetaten krever for sin behandling av den enkelte sak og for kontroll med innbetaling av AFP-innskudd etter § 26.

§ 24 Fremsetting av krav

Arbeidstakeren fremsetter sitt krav om AFP gjennom arbeidsgiveren på uttakstidspunktet. Kravet settes frem på skjema utarbeidet av trygdeetaten i samarbeid med Sekretariatet. Skjemaet fås hos arbeidsgiver.

Arbeidsgiveren skal uten unødig opphold sende saken videre til Sekretariatet med de nødvendige opplysninger om vedkommendes ansettelsesforhold.

§ 25 Saksbehandling i Sekretariatet

Sekretariatet påser at opplysningene om ansettelsesforholdet foreligger og avgjør deretter spørsmålet om de generelle vilkår for pensjon etter vedtektenes kapittel 2 er oppfylt. Saken påtegnes og kravet videresendes så raskt som mulig til trygdekontoret der arbeidstakeren er bosatt.

Dersom de generelle vilkår etter vedtektenes kapittel 2 ikke antas å være oppfylt i det konkrete tilfellet, skal arbeidstakeren gis skriftlig underretning om vedtaket med en kort begrunnelse og opplysning om klageadgang og klagefrist til AFP-ordningens styre. Ved en eventuell klage må saken legges frem for styret uten unødig opphold.

§ 26 Saksbehandling i trygdeetaten

Etter mottakelsen av saken skal trygdekontoret påse at det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon for såvidt gjelder de vilkår for AFP som etter § 19 skal vurderes i trygdeadministrasjonen. Trygdekontoret skal videre påse at det foreligger en avgjørelse i spørsmålet om de generelle vilkår etter vedtektenes kapittel 2.

Vedtak i saker om AFP skal meddeles arbeidstakeren skriftlig. Vedtaket skal kort grunngis i den utstrekning det innebærer at arbeidstakerens krav avslås helt eller delvis av trygdekontoret når det gjelder de individuelle vilkår. I slike tilfelle skal det også opplyses om ankeadgangen til Trygderetten og om ankefristen.

Ved trygdekontorets saksbehandling gjelder ellers reglene i folketrygdloven tilsvarende.

Kap. 6 - Finansiering

§ 27 Finansiering

Utgiftene til AFP-ordningen fordeles mellom staten og arbeidsgiverne. Statens andel av utgiftene fastlegges i samsvar med bestemmelsene i Lov om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon. Arbeidsgiverne dekker øvrige pensjonsutgifter, herunder hele det skattepliktige AFP-tillegget på kr 1.700,- pr måned.

Arbeidsgivernes andel av kostnadene sikres ved at hver virksomhet foretar interne avsetninger for arbeidstakere over 50 år. Avsetningene fastsettes slik at bedriften frem til arbeidstakeren fyller 62 år bygger opp midler til dekning av forventede AFP-kostnader.

I forbindelse med hver ny innvilget pensjon innbetaler arbeidsgiveren til pensjonsordningen et "AFP - innskudd" som tilsvarer kontantverdien av arbeidsgivers andel av de forventede utbetalinger. Ved fastsettelse av kontantverdien antas det at alle pensjonister vil motta AFP til 67 år. Videre innbetales for hver ny innvilget pensjon en forholdsmessig andel av pensjonsordningens administrasjonsomkostninger samt et egenkapitalelement som sikkerhet for likviditetsmessige forstyrrelser o.l.

Ved opphør av en AFP-pensjon avregnes vedkommendes pensjonskonto med arbeidsgiver. For meget innbetalt blir tilbakebetalt til arbeidsgiver. Avvik i forhold til faktiske utbetalinger som har funnet sted til AFP-pensjonisten, avregnes med gjeldende

virksomhet.

§ 28 Avregning mellom trygdeetaten og pensjonsordningen

Rikstrygdeverket krever inn arbeidsgivers andel av AFP fra pensjonsordningen en gang i kvartalet etterskuddsvis. Med kravet følger en oppgave som spesifiserer beløpet for hver enkelt AFP-mottaker.

§ 29 Forvaltning av pensjonsordningens midler

Innenfor de rammer og retningslinjer som Kredittilsynet til enhver tid måtte fastsette for private pensjonskasser, avgjør styret anbringelse av pensjonsordningens midler.

§ 30 Opphør av pensjonsordningen

Ved opphør av pensjonsavtalen skal pensjonsordningen likvideres. Ved likvidasjonen avsettes den forsikringsmessige kontantverdi av pensjoner under utbetaling for resten av den avtalte utbetalingsperiode. Øvrig gjeld og eiendeler fordeles mellom virksomheter som på gjeldende tidspunkt er tilsluttet ordningen.

§ 31 Ikrafttredelse

Vedtektene her trådte i kraft den 1. juli 1997.

Sist godkjent av Sosial- og helsedepartementet den 23. september 1998.

Endringene trer i kraft 1. oktober 1998.